

ΘΥΜΙΑΜΑ

Εβδομαδιαίο περιοδικό • Αριθμ. φύλ. 1
Συντάκτης: Επίσκοπος Ιερεμίας

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΓΟΡΤΥΝΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ

ΔΟΓΜΑΤΙΚΑ

ΤΑ ΔΟΓΜΑΤΑ

1. Τό έχουμε πεί πολλές φορές, αδελφοί μου χριστιανοί, ότι τό πίο μεγάλο καί τό πίο σημαντικό από όλα είναι ή ΠΙΣΤΗ μας, ή ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΙΣΤΗ μας. Γι' αυτό καί στήν προσευχή μας καθημερινά πρέπει νά λέμε: «Χριστέ μου, στερέωσέ μου τήν πίστη καί τήν αγάπη μου σέ Σένα»! Μόνο αν έχουμε πίστη όρθή καί ζούμε αυτή τήν πίστη στήν καθημερινή μας ζωή, μόνο τότε θά πετύχουμε τήν σωτηρία μας καί θά αγιάσουμε.

Ή πίστη μας, αδελφοί μου, δέν είναι ανθρώπινο κατασκεύασμα, αλλά είναι ΘΕΙΑ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ. Καί τήν Αποκάλυψη αυτή μᾶς τήν ἔφερε ό σαρκωθείς Υίός του Θεου, ό Κύριος ήμῶν Ίησοῦς Χριστός.

2. Τήν πίστη μας αυτή τήν διατυπώνουν οί ἅγιοι Πατέρες σέ σύντομες προτάσεις πού καλούνται ΔΟΓΜΑΤΑ. Καί τά ΔΟΓΜΑΤΑ είναι θεόπνευστα, ὅπως θεόπνευστη είναι καί ή Ἁγία Γραφή. Γιατί οί ἅγιοι Πατέρες διετύπωσαν τά Δόγματα σέ Οἰκουμενικές Συνόδους, ὅπου ἐνεργεῖ τό Ἅγιο Πνεῦμα. Τό Ἅγιο Πνεῦμα «ἀρχιτεκτονεῖ» τήν Ἐκκλησία καί Αυτό, τό Ἅγιο Πνεῦμα, συνεργεῖ στήν ἔκθεση τῶν «ὀρθῶν τῆς πίστεως Δογμάτων» διά τήν σωτηρία μας.

Ναί! Τά Δόγματα τῆς πίστες μας είναι γιά τήν σωτηρία μας. Αὐτά μᾶς δίνουν τήν σωστή μέθοδο γιά νά θεραπεύσουμε τήν ψυχή μας ἀπό τά ἀμαρτωλά πάθη καί αὐτά μᾶς δείχνουν τόν σωστό δρόμο γιά νά βρούμε καί νά ζήσουμε τόν Θεό. Ἡ αἴρεση δείχνει λανθασμένο δρόμο γιά τόν Θεό, σέ πάει σέ ἄλλο θεό, γι' αυτό καί τήν ἀποκρούουμε καί τήν πολεμοῦμε. Τό «Φιλιόκβε» γιά παράδειγμα τῶν Καθολικῶν μᾶς μπερδεύει τόν δρόμο μας γιά τόν Θεό. Μᾶς πάει σέ ψευδο-θεό καί ὄχι στόν ἀληθινό Θεό τῆς Ἁγίας Γραφῆς, σ' Αυτόν πού μᾶς ἀποκάλυψε ό Ίησοῦς Χριστός.

3. Τά Δόγματα, λοιπόν, τῆς πίστες μας, αδελφοί χριστιανοί, δέν είναι μερικές θεωρητικές ἀλήθειες, πού πρέπει νά τίς μάθουμε γιά νά «μορφωθοῦμε», αλλά είναι ἀλήθειες πού ρυθμίζουν τήν ζωή μας μέσα στήν Ἐκκλησία καί τήν πολιτεία μας ὡς χριστιανῶν μέσα στόν κόσμο.

Εἶπα ὅτι τά Δόγματα τῆς πίστες μας είναι γιά νά τά ζοῦμε, γιατί ή ἐφαρμογή τους στήν ζωή, αὐτό μᾶς φέρει τήν σωτηρία μας. Οἱ Πατέρες ἔζησαν τά Δόγματα, ὅλη ή ζωή τους ἦταν μία ΟΡΘΟΠΡΑΞΙΑ καί γι' αυτό μιλοῦσαν σωστά γιά τήν ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ. Πρῶτα οἱ ἅγιοι Πατέρες «ἐπαθαν τά θεῖα» καί ἀπό τήν ἐμπειρία τους αὐτή «ἐμαθον τά θεῖα». Γι' αὐτό καί ἔγιναν ὄργανα του Ἁγίου Πνεύματος στήν διατύπωση τῶν Δογμάτων τῆς πίστες μας. Καί γι' αὐτό καί ἡμεῖς τούς δίνουμε ἀπόλυτο ἐμπιστοσύνη, ἐπειδή ὅλη τους ή ζωή ἦταν μία ζωντανή ἐφαρμογή τῶν ἀληθειῶν τῆς πίστες μας, δηλαδή τῶν Ὁρθοδόξων Δογμάτων. Ὅπως λέει ό ἅγιος Συμεών ό Νέος Θεολόγος, «οὐδέν οἱ φωστῆρες ἐκεῖνοι (οἱ ἅγιοι Πατέρες) ἔγραψαν, ὅπερ πρότερον οὐκ ἐποίησαν καί ποιήσαντες οὐ κατώρθωσαν»!

4. Ἀφοῦ ὅμως τά ἱερά Δόγματα τῆς πίστες μας είναι ή ζωή μας καί τό βίωμά μας σάν χριστιανῶν, αὐτό σημαίνει ὅτι καί προτοῦ ἀκόμη νά διατυπωθοῦν τά Δόγματα ἀπό Οἰκουμενικές Συνόδους, τά πίστευαν καί τά ζοῦσαν οἱ χριστιανοί. Τό ὅτι δηλαδή ό Ίησοῦς Χριστός είναι Θεός ὁμοιος μέ τόν Θεό Πατέρα τό γνώριζαν οἱ χριστιανοί ἀπό τήν ἀρχή καί δέν τό ἔμαθαν τό 325 μ.Χ., τότε πού ἔγινε ή Α' Οἰκουμενική Σύνοδος καί διετύπωσε μέ σαφήνεια τό δόγμα τῆς θεότητας του Ίησοῦ Χριστοῦ. Αὐτό ἔγινε τότε διότι ἐμφανίστηκε ό αἰρετικός Ἄρειος, πού ἔλεγε τό ἀντίθετο, καί ἔπρεπε λοιπόν νά πολεμηθεῖ ή πλάνη του, γιατί ἔκανε ζημιά. Ἀλλά καί πρῖν νά διατυπωθεῖ σέ Δόγμα ή ἀλήθεια τῆς θεότητας του Χριστοῦ ἦταν πιστευτή ἀπό τούς χριστιανούς, ἦταν ή ζωή τῆς Ἐκκλησίας. Ἔτσι, ὅταν ή Ἐκκλησία διατυπώνει σέ Οἰκουμενική Σύνοδο ἕνα Δόγμα, δέν δημιουργεῖ καινούργια πίστη, αλλά, ἐπειδή τό ἔφεραν ἔτσι τά πράγματα καί οἱ ἀνάγκες, γι' αὐτό διατυπώνει μέ σαφήνεια μία ἀλήθεια τῆς δοθείσης ἤδη

θείας Ἀποκαλύψεως. Προσοχή, σ' αὐτό πού λέγω, Χριστιανοί μου: Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας δέν δημιουργεῖ καινούργια Δόγματα! Αὐτό τό κάνουν οἱ Καθολικοί, οἱ ὁποῖοι ὅλο καί παράγουν καινούργια δόγματα, ὅπως τό δόγμα τους γιά τό «πρωτεῖο» τοῦ Πάπα καί τό «ἀλάθητο» τοῦ Πάπα.

5. Ὅλη ἡ πίστη μας, ἀδελφοί, ὅλα, δηλαδή, τά Δόγματα τῆς Ὁρθόδοξης πίστεως μας, βρίσκονται στά λειτουργικά βιβλία τῆς Ἐκκλησίας, σ' αὐτά πού ἀκούτε ἐδῶ στήν Ἐκκλησία μας ἀπό τόν παπᾶ καί τόν ψάλτη. Ὅταν, δηλαδή, συναζόμεστε ἐδῶ στήν Ἐκκλησία γιά νά λατρεύσουμε τόν Θεό, μέ αὐτά πού λέμε ἀπό τά λειτουργικά βιβλία, ὁμολογοῦμε τήν πίστη μας. Καί βέβαια ἔτσι πρέπει νά γίνεται. Γιατί, γιά νά γίνει εἰσακουστή ἡ προσευχή μας στόν Θεό, πρέπει νά ἀπευθυνθεῖ στόν πραγματικό, τόν ἀληθινό Θεό. Γιά νά μάθετε, λοιπόν, χριστιανοί μου, τήν ὀρθόδοξη πίστη, σᾶς συνιστῶ νά ἔρχεστε στήν Ἐκκλησία καί νά προσέχετε τά λόγια καί τά ψαλίματα τοῦ ἱερέα καί τοῦ ψάλτου, ξαναλέγω, γιατί αὐτά ἔχουν τό «Πιστεύω» μας. Ἀλλά καί στά σπίτια σας νά ἔχετε λειτουργικά βιβλία καί νά τά διαβάσετε. Ὅπωςδήποτε ὅλα τά σπίτια πρέπει νά ἔχουν τήν *Σύννοψη*, ἤ, καλύτερα, τόν *Συνέκδημο*. Καί ἀπό ἐκεῖ νά διαβάσετε πρωινές καί βραδυνές Προσευχές, νά διαβάσετε τήν Παράκληση τῆς Παναγίας καί τούς Χαιρετισμούς πάλι στήν Παναγία μας. Αὐτά τά ἱερά ὑμολογικά δημιουργήματα εἶναι τῶν ἁγίων Πατέρων ἔργα καί τά «πιπίλισαν» στά εὐλαβικά τους στόματα ἀναρίθμητες ἁγιασμένες ψυχές. Συντάσσουν καί σήμερα ἱερές Ἀκολουθίες. Ἀλλά, ὅπως φαίνεται, σέ πολλές ἀπ' αὐτές ἀπουσιάζει παντελῶς ἡ Δογματική διδασκαλία τῆς πίστεως μας, πού τήν βρίσκουμε ἄφθονη στά παλαιά Λειτουργικά μας βιβλία. Ἀκόμη περισσότερο γιά τά Δόγματα τῆς πίστεως μας συνιστῶ τήν *Παρακλητική* ἢ *Ὁκτάηχο*, γιατί ἔχει ὕμνους τοῦ μεγάλου Δογματολόγου τῆς Ἐκκλησίας μας, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ.

7. Τέλος, τό νά κατανοήσετε τά Δόγματα τῆς πίστεως μας, ἀδελφοί μου, δέν εἶναι εὐκόλο. Γιατί δέν κατανοοῦνται μέ τήν λογική. Ὅχι ὅτι εἶναι «ἄλογα», ἀλλά εἶναι «ὑπέρλογα». Εἶναι πάνω ἀπό τήν λογική. Ἡ πίστη μας δέν νοεῖται μέ τό μυαλό, ἀλλά γεύεται μέ τήν καρδιά· γι' αὐτό καί λέγεται «πίστη», ἀπό τό ῥῆμα «ἐμπιστεύομαι». Δηλαδή, ἀγαπῶ τόν Θεό καί παραδίδομαι σ' Αὐτόν. Ἔτσι, κατά ἓνα μυστικό θεϊκό τρόπο, ὅταν ἀκούμε μέ ἀγάπη στόν Θεό καί μέ εὐλάβεια τά λόγια τῆς θείας λατρείας, ἡ καρδιά μας ἀρχίζει σιγά-σιγά νά ἀποκτᾶ μία γεύση τοῦ Θεοῦ, γλυκαίνεται ἀπ' αὐτόν καί ἔρχεται ἔτσι ἡ γνώση τοῦ Θεοῦ. Ἔρχεται μέ τήν Χάρη τοῦ Θεοῦ. Καί ὅταν τά Δόγματα τῆς πίστεως μας τά ἐφαρμόζουμε στήν ζωή μας, ὅταν, δηλαδή, ζοῦμε καθαρά, τότε μᾶς ἔρχεται μεγαλύτερη Χάρη τοῦ Θεοῦ ἐπάνω μας καί γευόμαστε καί γνωρίζουμε καλύτερα τήν πίστη μας. Ὁ Ἅγιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος μᾶς λέγει πάλι: «*Εἰ μή πείρα καταλάβοις, γινῶναι ταῦτα οὐκ ἰσχύεις*»! Καί ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός μιλώντας γιά τό Δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος καί θέλοντας νά τό νοήσουν οἱ ἀκροατές του ἔλεγε σ' αὐτούς στό κήρυγμά του: «*Εἶναι καί ἄλλος τρόπος νά καταλάβετε διά τήν παναγίαν Τριάδα. Πῶς; Νά ἐξομολογηθῆτε παστικά καί καλά, νά μεταλάβετε τά Ἄχραντα Μυστήρια μέ φόβον, μέ τρόμον καί μέ εὐλάβειαν καί τότες θά σᾶς φωτίσῃ ἡ Χάρις τοῦ παναγίου Πνεύματος νά καταλάβετε, διατί μέ διδασκαλίαν δέν ἠμπορεῖτε νά καταλάβετε*»!

Ἄς δεχόμαστε, ἀγαπητοί μου, τά Δόγματα τῆς πίστεως μας μέ καθαρότητα καί ἀπλότητα καρδιάς καί ὄχι λογικρατικά, ὅπως τό κάνουν οἱ Δυτικοί, πού νομίζουν καί πιστεύουν ὅτι μέ τόν ἰσχυρό τους νοῦ μποροῦν νά κατανοήσουν τά Δόγματα, ὄχι μόνον, ἀλλά καί νά ἀνακαλύψουν καί νά κατασκευάσουν καί καινούργια!... Ὁ δογματολόγος πατέρας τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, μᾶς λέει: «*Δεξώμεθα οὖν τήν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας ἐν εὐθύτητι καρδίας καί μή ἐν πολλοῖς λογισμοῖς*»!

Μέ πολλές εὐχές,

+ 90 Γ. κ' Μ. Γερεμίας

† Ὁ Μητροπολίτης Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως Ἱερεμίας